אמר מר גילח על א' משלשתן יצא. מתיבי: אשם מצורע ששחטו שלא לשמו או שלא ניתן מדמו ע"ג בהונות הרי זה עולה לגבי מזבח וטעון נסכים וצריך אשם אחר להכשירו. תיובתא דרב. תיובתא.

ורשב"ל אמר: מנחת העומר שקמצה שלא לשמה כשירה ושיריה ג) אין נאכלין עד שתביא מנחת העומר אחרת ותתירנה (ששיריה אין נאכלין עד שתביא מנחת העומר אחרת) מקרב היכי קרבה? ד) ממשקה ישראל מן המותר לישראל. אמר רב אדא בר אהבה קסבר ר"ל אין מחוסר זמן לבו ביום. מתיב רב אדא בריה דרב יצחק: יש בעופות שאין במנחות, יש במנחות שאין בעופות. יש בעופות שהעופות באין ה) בנדבת שנים (אבל מנחות נפש ו) כתיבא) ומחוסרי כפרה (זב זבה יולדת ומצורע) והותרה מכלל איסור בקודש משא"כ במנחות. ויש במנחות שהמנחות טעונות כלי ותנופה והגשה וישנן בציבור כביחיד מה שאין כן בעופות. ואם איתא, במנחות נמי משכחת לה דהותרה מכלל איסור בקודש ז) ומאי ניהו מנחת העומר? כיון דאין מחוסר זמן לבו ביום לאו איסורא הוא. מתיב רב ששת: הקדים מתן שמן למתן דם, ימלאנו שמן ויחזור ויתן ז) שמן אחר מתן דם. מתן בהונות למתן שבע, ימלאנו שמן ח) ויחזור ויתן מתן בהונות אחר מתן ז'. ואי אמרת אין מחוסר זמן לבו ביום ט) אמאי יחזור ויתן? מאי דעבד עבד! אמר רב פפא: שאני הלכות מצורע דכתיבא בהו הוייה, דאמר קרא זאת תהיה תורת המצורע, תהיה בהוייתה תהא. י) מתיב רב פפא: הקדים חטאתו לאשמו לא יהא אחר ממרס בדמה אלא תעובר צורתה ותצא לבית השריפה. יא) אמאי? קא מותיב רב פפא והא רב פפא הוא דאמר שאני הלכות מצורע דכתיבא בהו הוייה! אלא רב פפא הכי קא קשיא ליה: אימא ה"מ עבודה יב), שחיטה לאו עבודה היא, ואי אין מחוסר זמן לבו ביום יהא אחר ממרס בדמה ולקריב אשם והדר ליקרב חטאת? יג) אלא אמר רב פפא היינו טעמא דר"ל דקסבר האיר מזרח מתיר דרבי יוחנן ור"ל דאמרי תרוייהו אפילו בזמן שבית המקדש קיים האיר

רש"י

ומכשירו לבעלים מידי חטא: **ליום אחד.** כשאמר שלמי ציבור כדאמרינן בשחיטה מקומן (זבחים דף מ.): **ואין טעונים נסכים.** דבעיק ונתן על כפי הבעלים וליכא קבוע. דאין שם שום ד"א מכשיר הבעלים אלא הוא: **על אחד משלשתן.** אפילו על אחת דכתיב ואחר ישתה הנזיר יין ואמרינן בנזיר יד) אחר מעשה תורה אחר יחידי וליף מהתם שפיר בפ' ג' מינין (דף מו.): **ומעון נסכים.** כדין אשם מצורע בפ' ב' מדות (לקמן דף כ:): **להכשירו.** למצורע בבקיאו: **תיובתא דרב.** דאמר לעיל דפסול הוא ולא הכשיר ולא הכשירה שיריים אין נאכלין. משום איסור חדש: **ממשקה ישראל.** פסוק הוא ביחזקאל בקרבנות: **מן המותר.** מו) ממשקה ישראל יביאו נסכים ולא מן האסור: **אין מחוסר זמן לבו ביום.** הואיל והיום מותרים לישראל אחר שהקריב מנחת העומר (אלא מחוסרים זמן) היא לגבוה: **שהעופות באין בנדבת שנים.** בפרק המנחות והנסכים (לקמן דף קד.) רבי אומר לכל נדריהם ולנדבותם אשר יקריבו הכל באין בנדבת שנים חוץ מן המנחה מפני שנאמר בה נפש: יט) **ומחוסרי כפרה.** שאין מביאין שתים להכשיר בקדשים זב וזבה ויולדת ומצורע: **והותרו מכלל איסור.** דהיינו מליקה אסורה בחולין וכשרה בקדשים: כ) **מנחות טעונות כלי.** בפ' שתי הלחם (לקמן דף צז.) שעופות אין טעונין כלי שרת מליקתן בציפורן: כא) **והגשה.** בפ' כל המנחות באות מצה (שם דף ס.) הגשה מגישה בקרן מערבית דרומית של מזבח כנגד חודה של קרן כבפ' הקומץ רבה (לקמן דף יט:): **מנחת העומר ישנה בציבור** כב) עופות אין באין בציבור כדאמר גבי נדבת העוף [ג] קרבנו (והקריב) יחיד מביא עוף ולא הציבור: **ואם איתא.** דעדיין חדש אסור, מנחת העומר נמי אשכחן דקרבה לגבוה מה שאסור להדיוט: **לאו איסורא** כג) הוא. דכמאן דקרבה מנחת העומר באחרים דמי: **מתן שמן.** דמצורע, מתן דם צריך להקדים כמו שאמור בענין על מקום דם האשם יתן השמן: **ימלאנו.** ללוג: **ימלאנו** שמן. והזה מן השמן באצבעו שבע פעמים וגו': **לא יהא אחר ממרס** בדם כד). שלא יקרוש כשיהא מדם האשם: **תעובר צורתה.** כה) תתעכב עד למחר ותיפסל בלינה ותעובר מראה ליחלוטים בכל השמנה משום בזיון קדשים דכל זמן שלא נפסלו בלינה אין נשרפין אלא א"כ פסולו בגופו אלמא מדקתני תצא לבית השריפה יש מחוסר זמן לבו ביום: ס"פ ס) דכתיבא הויה. בעבודה אבל שחיטה לאו עבודה היא והא כשרה בזר: **אלא טעמא דר"ל.** דלאמר קומצה נקטר דקסבר האיר

תוספות

גילח על אחד משלשתן יצא. ואפי' לרבנן דלא בעו לגלח עד שיגלח משלשתן בין על שיגלח מהלחם בפ' ג' מינין (נזיר דף מו.):

תיובתא. הוה מצי למימר רב סבר הא ופליג כדקאמר בכמה דוכתי:

שהמנחות טעונות כלי. וא"ת אדרבה ע הוא קולא גבי עופות דבעי מליקה בעצמו של כהן כו) וי"ל דבקדושה איירי שצריך לקדשו בכלי שרת מה שאין כן בעופות:

ואם איתא במנחות נמי משכחת לה. פי' ואם איתא שהכל

כשרה: **ואי** אין מחוסר זמן לבו ביום אמאי יחזור ויתן. לבסוף מסקינן דיש מחוסר זמן לבו ביום ותימה דביומא בפ' הוציאו לו (דף ס:) מצריך חוקה שלא ישנה את הסדר והיכא דלא כתיבא חוקה לא מעכב אם שינה כח) וי"ל דדוקא כח) בסדר מצורע משום דכתיב ביה מחוסר זמן במה שמערין לא קאי אבל סדר עבודת יוה"כ דלכפרה לא קאי מחוסר זמן: **שחיטה** לא עבודה היא. פי' הקונטרס מדאכשרה רחמנא בזר וא"ת לימא כן דהכשר זר גופיה מייתי לה לקמן בפירקין (דף ה:) ובפ"ק דזבחים (דף יד:) ומיהו יש ליישב פירושו דכיון דבשום מקום לא בעי כהן בשחיטה לאו עבודה היא ולא דמי לשמאל דיש מקום שצריך ימין ולהכי פריך עלה נ) [בזבחים] מפרה והרב רבי יצחק מאורליינ"ש מפרש לאו עבודה היא לפי ששוה בחולין ובקדשים אם כן לא מעכב עבודה עד המקום שחיטה ונראה לפרש דלאו עבודה היא מדאכשרינן בפ"ב דזבחים (דף כ.) עמד בדרום והושיט ידו בצפון ושחט בקדשי קדשים ובמקבל פסול דרשינן אותו בצפון ולא שוחט בצפון אבל לא) מקבל בצפון ובשלמים מכשירין עמד בחוץ והושיט ידו לפנים ושחט ואם קיבל קבלתו פסולה דדרשינן בפ' כל הפסולים (זבחים דף לב) בן הבקר לפני ה' ולא שוחט לפני ה' אבל אם קיבל קבלתו פסולה משום דכתיב לעמוד לפני ה' לשרתו אלמא כל שירות לפני ה' ש"מ מדאכשרה רחמנא עמד בחוץ והושיט ידו לפנים ושחט מכלל דשחיטה לאו שירות היא ועוד מדאמר בההיא שמעתא בפ"ב (דף ס.) דנסלה ושחט שחיטתו כשירה שחיטה על ידך אמר רחמנא ולא שוחט על ידך אלמא שחיטה לאו עבודה היא דאי עבודה היא לא הוה מכשיר לה רחמנא בכה"ג דהא נתלה וקיבל אחר דקבלתו פסולה משום דאין לג) שירות בכך ומיהו מצריך לקמן (דף ה:) ובפ"ק דזבחים (ד' יד:) ובפ' חטאת העוף (שם ד' סט:) מפרה דאמר רב שחיטת פרה בזר פסולה משמע קצת כפירוש הקונטרס ומיהו גם לפי מה [ד] שפירש יש ליישב אבל קשיא לג) דא"כ לשמעון התימה דבעי בפרק כל הפסולין (שם דף לב) שיהא ידיו של השוחט לפנים מן הנשחט הואיל ושחיטה עבודה היא. לא מצי לשנויי דר"ש בן לקיש סבר דעבודה היא דהא לא מצינו שום מחלוקת ואע"ג דפריך לקמן לד) משחיטת פרה בזר ומשני דקדשי בדק הבית היא ומשמע דאי קדשי מזבח הוא הוה דייקי מינה דעבודה היא וכפ' טרף בקלפי (יומא דף מב.) איכא למ"ד דשחיטת פרה בזר פסולה ופרה קדשי מזבח הוא אין זה דיוק דמ"מ כיון דאשכחן שחיטת פרה בזר פסולה אע"ג דקדשי בדק הבית היא א"כ מה שפסלה הכתוב גבי [ה] פרה לאו משום דהוי עבודה דהא בפרה [ו] אין שחיטה עבודה ופסלה כדמפרש מידי דהוה אמראות נגעים דבעי כהונה ותע דהא בזבחים (דף יד:) אמרי רבה ורב יוסף הולכה בזר מחלוקת ר"ש ורבנן ומסקינן התם לר"ש שחיטה לאו עבודה היא ושאני פרה דקדשי בדק הבית היא ולקמן בהקומץ רבה (דף יט.) משמע דלר"ש שחיטת פרו בזר פסולה דקאמרינן מדגלי רחמנא גבי פרו של אהרן ושחט (אהרן) אם פר החטאת אשר לו מכלל דבעלמא לא בעינן בעלים ומיהו קשיא מהא דאמרינן בפרק טרף בקלפי (יומא דף מב.) מ"מ פרה דכתיב בה אלעזר וחוקה פרו נמי הכתיב וכו' ומשני שאני פרה דקדשי בדק הבית היא וכיון דמפרה ידעינן פרו א"כ מאי קא משני וקא נקרין דה"ק שאני התם בפרה שהיא קדשי בדק הבית ולא שייך בה עבודה א"כ יש להעמיד אלעזר וחוקה לשחיטה כמו אשאר דברים שבה אבל פרו שהוא קדשי מזבח אין סברא להעמיד אהרן וחוקה אלא לעבודה שבו ולא לשחיטה דלאו עבודה היא:

שחיטה לאו עבודה היא. תימה הא איכא קבלה דעבודה היא ודילמא משום קבלה הוא דקאמר שלא יהא אחר ממרס בדמה משום דכתיב בה הוייה וי"ל דהוייה לא קאמר אלא אמידי דכתיב באותה פרשה:

אלא א"ר פפא לה) ה"מ דרשב"ל. משמע הכא דסבר רב פפא יש מחוסר זמן לבו ביום ותימה דבפ"ק דזבחים (דף יב. ושם) גבי הא דפסיל בן בתירה פסח ששחטו בי"ד בין לשמו בין שלא לשמו מסיק רב פפא דלאו אפרשיה שחרית או בלילה לא דהוי מעיקרו הוא דאין מחוסר זמן לבו ביום לו) וי"ל דאין לדמות הפרשה לכך דהכא דאמו בההיא דשמעתין מי לא מודה רב פפא במצורע שיכול להפריש החטאת קודם שיקריב האשם דדוקא קתני הקדים חטאתו לאשמו ששחטו קודם האשם כדקתני לא יהא אחר ממרס בדמה והאי דיומא פ' שני שעירים (ד' סב:) גבי שעירי יוה"כ ששחטן בחוץ לז) שהגריל עליהן ומסיק עלה דאין מחוסר זמן לבו ביום וליכא מאן דפליג אין לדמות כמו כן כאן דלגבי שחוטי חוץ חשיב ראוי לפתח אהל מועד כיון דחזי לו ביום:

עין משפט נר מצוה

יב א מיי' פ"ח מהל' נזירות הל"ג:

יג ב מיי' פט"ו מהל' פסולי המוקדשין הל"ז ופ"ה מהל' מחוסרי כפרה הל"ב:

יד ג מיי' פ"ד מהל' פסולי המוקדשין הל"ג:

טו ד מיי' פ"ג מהל' מעשה הקרבנות הל"ב:

טז ה מיי' שם פ"ד הלכה ג:

יז ו מיי' פ"ב מהל' פסולי המוקדשין הל"ב:

יח ז מיי' שם פ"ב הלכה ו:

יט ח מיי' שם הל"ג:

כ ט מיי' שם פ"ב הל"ה:

כא י מיי' פ"ה מהל' מחוסרי כפרה הל"ה:

כב כ מיי' שם הל"ג:

[לקמן ו. הגה"ה] [יומא סב:] [זבחים יב]

שיטה מקובצת

[illegible]

הגהות הב"ח

[illegible]

גליון הש"ס

[illegible]